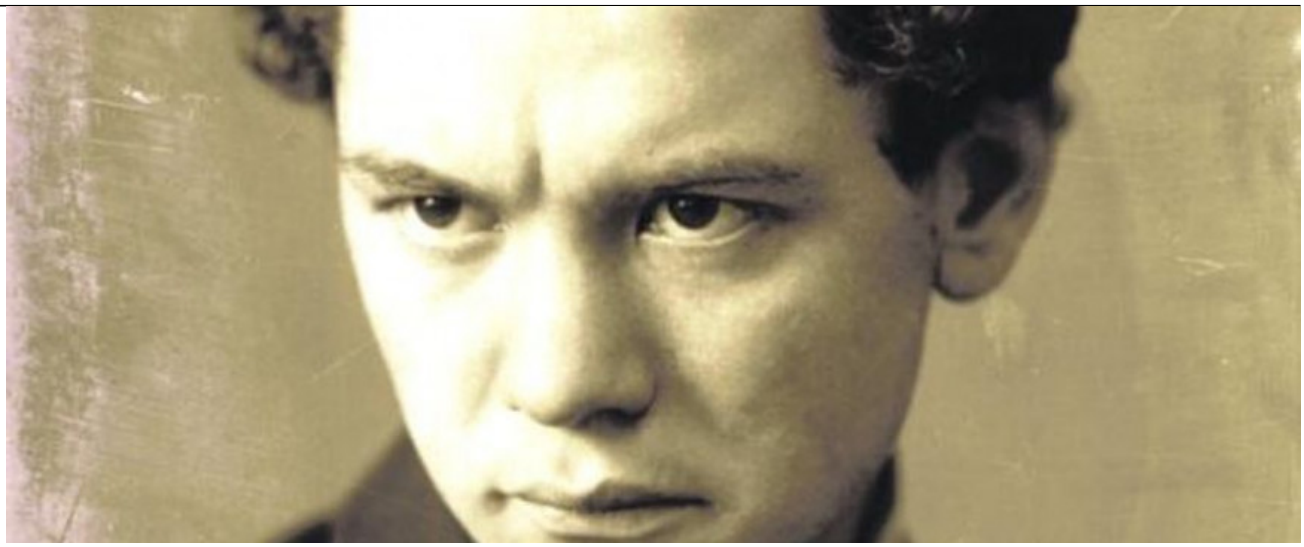

Bayer Zsolt: A fajok eredete (2. rész)

2022 augusztus 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ady Endre után itt van mindjárt József Attila, na, hát ? sem jobb a Deákné vásznánál!

Eddig az antiszemita és náci Ady Endre munkásságából emeltük ki a legegyértelm?bben antiszemita és náci elemeket, amelyekhez a „faj”, „fajta”, „vérség”, „harc” szörny?séges, náci reminiszcenciái tapadnak. (Ha ma valaki szeretnél lenni az agyhalottak kasztjában, akkor az emlék helyett muszáj a reminiszcenciát használnod! Dixi!) Ha tovább vizsgáljuk az alapvet?en náci és antiszemita magyar népb?l kihajtó magyar irodalmat, rájövünk, hogy Ady korántsem egyedülálló képvisel?je az Európát elborzasztó kirekeszt?, antidemokratikus, rasszista és diktatórikus eszméknek. Itt van mindjárt a „proletárkölt?”, József Attila, na, hát ? sem jobb a Deákné vásznánál! Itt van mindjárt ez a verse, amely egy hitvallás a „mester”, Ady mellett: „A sírás nekem nem kenyerem. / Az Úr megverte kushadt fajtám – / Most nekilátok s én verem. // Talán az Ima sáppad ajkán, / Ha az Üvöltés ott terem. // S ha föl nem üvölt hulla-fajtám, / Addig verem, mig szétverem.”

József Attila már a vers címében egyértelm?vé teszi, hol is áll: Ady Endre helyett mondom. S persze – ha már Ady helyett mondja! –, jöhetnek a „fajra”, „fajtára” utaló kitételek, vagyis a kirekesztés, a más „fajúak” megbélyegzése és lenézése, a nácizmus és az antiszemitizmus. József Attila mellett ugyanilyen vonzalmakról árulkodik Kosztolányi Dezs? életm?ve is. Vizsgáljuk meg el?ször a Magyar romokon cím? költeményét: „Jaj, régi kertünk? / Jaj, versek álma? / Jaj, drága fajtám? / Jaj, bús vidékem? // Jaj, hogy sziszegjek? / Jaj, hogy üvöltsek? / Jaj, hogy kígyózzak? / Jaj, hogy harapjak? // Jaj, hol az arcom? / Jaj, hol a múltam? / Jaj, hol az ágyam? / Jaj, hol a sírom?”

A fájdalom, a kétségbeesés, az útkeresés kínja természetesen Kosztolányinál is csak a saját „drága fajtámra” vonatkoztatható, meger?sítve ezzel a kirekesztés és fels?bbrend?ség örök magyar meggy?z?dését. Rémes! De Kosztolányi még egy kutya kapcsán is képes eljutni a „saját fajtájáig”!

„Hattyú kutyám. // Ülj itt s vigyázz a házra, / te farkasok szelíd, fehér fia, / ?s embergy?löl?, kinek a léptünk / álmatlan, éber neuraszténia. / Ne engedd, hogy istentelen lerontsák, / mit szívb?l, agyból raggatott a kéz. / Hadd álmodozzon pár évig a gazdád / a körbe, mely sz?k és bezárt egész. / Kik messze vannak t?lem és igémt?l, / ne jöjjenek át soha a falon. / Ott túl úgyis az utca van, az utca, / rokontalan szivemnek borzalom. / Állj a határnál, híven, régi jelkép, / igaztalan világban az igaz, / tiltó szoborként nyúlj el a küszöbre, / fajtám ?rz?je, bölcs, magyar kuvasz.”

Lássuk be, ez sok mindent megmagyaráz… S az ismert módszer szerint, amellyel a magyar nácik és antiszemiták leplezni próbálják elveiket és szenvedélyeiket, Kosztolányi is ostorozza Adyt, például itt és így: „? maga is »küldetést« érez, mégpedig többfélét. Az els? körülbelül az, hogy ennek a földnek a Messiása legyen. Hogy mib?l áll az ilyenfajta küldetés, nem tudjuk. Gyakran halljuk, hogy »harcol«, és fajtáját ostorozza a jöv? felé.” S aztán, a „fajtáját ostorozó Ady” kritikája után Kosztolányi megírja nagy, összegz? vallomását a hazájáról, a „fajtájáról”, a népér?l (Völkisch!), amelyben természetesen el?kerül a „vér” és a „vérségi” összetartozás toposza, mint a leg-?sibb náci toposz, még a rúnák világából: „Mint aki búcsúzik, beszélni akarok. / Itt éltem én, vér véretekb?l, magyarok.”

Nyilván nem okozhat meglepést egyetlen igazi, európai demokratának sem, hogy ebb?l a költészetb?l n?tt ki a náci magyar esszéirodalom is.

Nézzük például Németh László munkásságát. A magyar náci esszéirodalom legnagyobb mestere így ír a Második szárszói beszéd cím? munkájában: „Aki a magyarság újkori történetét megírja, arra kell felelnie, hogy süllyedt »bennszülötté« ez a nagy középkori nemzet tulajdon országában. Ha a színesekre gondolnak, tudják, mit értek bennszülöttön. Állami életét idegenek vezetik; ha vannak is véréb?l való nagyjai, azok csak maharadzsák; gazdaságilag kizsákmányolják; idegen civilizációk selejtje ellen nincs védelme; erkölcsében és testében nyomorodóban van.

Újkori történelmünket tanulságos e folyamat el?rehaladta szerint osztani korszakokra. A mohácsi vésszel csak állami életünk fels?bb irányítását vesztettük el; a helyi kormányzat mindenütt magyar maradt, Erdélyben az állam is; nép és urai nemcsak a közös gondolkozásmódban tartoznak össze: akkor kapcsolja ?ket egy új kultúrmozgalomba a közös prédikátor. A szatmári békével a magyarság szorosabb gyámság alá kerül. Országa

idegen népeknek és idegen birtokosoknak lesz települési területe. A privilegizált jövevényekkel szemben ellen?rzött elem. Vallásában nyomják, erkölcsében rontják. El?menetel és h?tlenség lassan egyet jelentenek. A vidékre szorult magyar úri rend és a nép közt azonban még megvan a patriarkális kultúrcsere; a közhittel ellentétben a f?nemességet is csak 1795-tel vesztjük el egészen. A Ferenc-kor a legnagyobb zökken? lefele, ekkor kezd?dik meg az alsóbb nemesség elnémetesedése is, Nyelvünk most rúgódik el a népnyelvr?l; m?veltek és m?veletlenek közt most lép föl az az átbeszélhetetlen ?r, amelyet Móricz Zsigmond olyan szépen éreztet Rózsa Sándorában. De a kulturális szakadék fölött a korszak vége felé még gyönyör? hidat vernek a demokrata elvek, az irodalom nép felé fordulása. A Bach-korszakkal egy vadidegen rendszer n? bele minden eddiginél mélyebben a nemzet testébe; iparunk most lesz idegen monopólium. S a magyarrá cégérezett Habsburg-királyság csak leplezi, de nem állítja meg a folyamatot. Mint a többi Habsburg-országban, nálunk is egy magát magyarnak nevez? felületes nemzetköziség veszi át a gyarmatosítók szerepét. Míg a magyarság elhúzódik, dacoskodik és kivándorol: ? szerzi meg az iparosítás el?jogát, néhány maharadzsa égisze alatt ? kormányozza az új hivatalnokállamot, ? csinál kultúrát s tudományt neki, s ? vezeti az országot az új világháborús sokk felé. A magyarság bennszülött jellege ebben a korszakban már nyilvánvaló: m?veltség, hatalom, gazdagság mind ellene van.

A kihagyott fényes történeti nevek és órák is azt bizonyítják, hogy a magyarság nem egykönnyen adta meg magát ennek a bennszülöttsorsnak. Újkori története s különösen irodalomtörténete azért olyan gyönyör?, mert a legmostohább viszonyok közt is összeszedte magát, s a semmib?l szinte, hatalmas mozgalmakat hozott létre, hogy magát teljes nemzetté egészítse ki. A reformációból Pázmányékon, Zrínyi körén, a Wesselényi-összeesküvés résztvev?in át párhuzamos f?úri és népi mozgalom visz föl Rákóczi Ferencig, újkori történelmünk legszebb alakjáig. A XVIII. század nyomása alól tüneményes gazdagsággal tör fel a magyar felvilágosodás, amelynek Ferenc császár a Vérmez?n fejét vette. A reform három nemzedéke: Széchenyi, Kossuth és Pet?fi: három meredek lépcs?foka a szabadulásnak. S a kiegyezés utáni Magyarország mélységeib?l is fölért – hulla hulla hátán – a fényre Adyval az az irány, amelyet az irodalomtörténet a magyar regeneráció mozgalmának nevezett el. Senki sem mondhatja, hogy a magyarság rest volt megváltani magát. Inkább egy különös fajta végzet függött fölötte, amely sosem engedte, hogy amit a maga javára elkezdett, befejezze.

Az újkori magyarnak az európai eszmékkel sokkal több szerencséje volt, mint az európai történelemmel. Azok természetében, vágyaiban elkeveredve; termékeny mozgalmakban hajtottak ki; amit azonban az európai gondolkozástól kapott, azt az európai történelem gonosz kezével mindig visszavette. Rákóczi, Hajnóczyék, Kossuth, s?t Ady is: mindnyájuk m?vét az európai történet tette semmivé. Kevés nemzet történelmének vannak olyan világos, éles korszakhatárai, mint a magyarnak. Hogyne, mikor minálunk egy-egy új korszak azzal kezd?dik, hogy az európai történelem jóvoltából mindent elölr?l kellett kezdeni. A történelemnek voltunk gyakorlatlanabb vitorlázói, mint a gondolatnak? Ellenfeleink, gyarmatosítóink voltak közelebb mindig az európai történet kohójához? Vagy faji fegyelmezetlenségünk, a romló bennszülötterkölcs bosszulta meg magát a dönt? órákban? A magyarázatok változnak; megmarad, hogy az európai válságok löktek mind mélyebbre a bennszülöttsorsba, amelyb?l az európai múzsák oly barátságosan próbáltak kiemelni. […]

Én ezt a háborút az els? pillanattól mély pesszimizmussal néztem. Nemcsak a háború pusztításaitól: megszállásoktól, bombázásoktól, a legjobbak elhurcoltatásától féltettem azt, amit idáig csináltunk, sokkal inkább a háború utáni »rendezést?l«. Az az »üdvösség«, amellyel Európa fog megajándékozni, nem az lesz, amely társadalmunk halk folyamataiban készül. Nem is lehet, hisz azokat odakinn senki sem ismeri. El?re látható volt, hogy kívülr?l neveznek ki ránk »megváltókat«, s mint minden kinevezésnél, ennél is a protekció érvényesül: a dugaszban lev?k közül az lesz a »poglavnik«, akit a külföldön él? tanácsadók s hazai sugalmazóik a legalkalmasabbnak tartanak. Mondjuk-e, hogy ezek a tanácsadók – még a jóindulatúak is – keveset tudnak a magyarság valódi állapotáról, a rosszindulatúak pedig els? dühükkel épp az ellen fognak fordulni, ami itt a bennszülöttek védelmére fölépült, s az ? illetékességüket vitássá teheti.

Amit 1939 óta csináltam (s mások is csinálták), annak a végs? célja mindig ez volt: a magyarságot egy ilyen »üdvözít? terror« ellen beoltani, s amennyire lehet, megszervezni. Faji nyomás nehezedvén ránk, fokozni kellett a bennszülöttöntudatot. Ezért frissítettük föl történelmünket, s szabadítottuk föl m?vel?désünk legmélyebb, leghathatósabb ellenanyagait. Minél több embert igyekeztünk bevonni az új magyar szellem hatása alá. Ezért próbáltuk a magyar irodalom számára kicsikarni a legnagyobb szószéket, a színpadot, ezért er?ltettük a népf?iskolákat, ezért jártuk ügynökökként az országot. A végs? cél ez lett volna: olyan radikális tábort állítani föl ebben az országban, amelynek nézeteit (s azokban a bennszülöttek valódi érdekeit) a ránk küldött megváltóknak is figyelembe kell venniük. […]

Els?sorban azokhoz a magyar emberekhez fordulok, akik az új magyar szellem hét évtizedes er?feszítéseit ismerik, s az átalakulás vezérkarába is belekerülnek. Tán nincs is tiszta fogalmuk róla, milyen nehézségek elé

mennek, mekkora felel?sséget vesznek magukra, s milyen borzalmas vád lehet az árnyéka közszereplésüknek. Mivel támogathatja ?ket a magyar szellem? Csakis azzal, hogy rájuk függeszti tiszta pillantását, figyelmezteti ?ket, hol kell vigyázniok, melyek azok a kérdések, amelyekben felügyelet alatt állanak. Magam három dolgot kötök a lelkükre.

1. Hogy a szabadság, amelyet hoznak, valóban a magyarság felszabadulása legyen. Egy rendszer önmagában nem válthat meg egy népet; minden attól függ: kik, milyen módon, milyen ösztönökkel alkalmazzák. A t?kés rend, melynek Nyugat magas ipari civilizációját s polgári jólétét köszönheti, a magyar népet, láttuk, még mélyebbre taszította bennszülöttsorsába. Azt sem kell b?vebben magyarázni, hogy az angolszász jelleg? kapitalizmusnak a bevezetése vagy visszahozása a magyarság részesedését a nemzeti vagyonban szinte órák alatt megcsappantaná. De talán nem olyan szembeszök?, hogy a szocialista rendnek is megvannak, talán még nagyobb mértékben, az ilyesféle veszélyei. Képzeljenek el egy szocialista államot, ahol a szabad parasztságot kolhozokba terelték, a kisiparosságnak nagy közös m?helyekben kell dolgoznia, az értelmiség a legszorosabb felügyelet alatt áll, s ebben az államban az ellen?rzöttek magyarok, az ellen?rz?k pedig busmanok vagy tibetiek. Ugyebár ez a szocialista állam aligha lesz jobb a legsötétebb jobbágyságnál, még ha formailag tiszteletben tartja is a szocializmus alapelveit? Önök nagyon jól tudják, hogy nem busmanokra és tibetiekre gondolok.”

Nos, ez nem más, mint a magyar náci költészetb?l jöv?, magyar Völkisch és náci gondolkodás apoteózisa. Viszolyogtató, és könnyedén utat talál a magyar néplélek ugyanilyen Völkisch, kirekeszt?, önmagára reflektáló, önmagát imádó, önmagát szemlél?, önmagát felszabadítani akaró bugyraiba.

Németh László aztán így ír az Irodalmunk jöv?je cím? esszéjében: „A középkori magyar királyság egyike volt Európa legrendezettebb hatalmainak. Lélekszáma mint Angliáé; lakossága túlnyomórészben magyar; uralkodói a hatalmas ország határán túl is tekintélyek. S a középkorban nem volt magyar irodalom. Maradtak nyelvemlékeink, volt egy-két magyar eredet? humanista s megvolt a nyelv gazdag fény?zése, amely a tizenhatodik századi magyar nyelvet, ahol egy-egy iskolájáról megfeledkezett író tollán nyelvrontó latinizmusoktól szabadabban beszélt tisztaságában buggyan fel, a Móricz Zsigmond, s?t Kosztolányi Dezs? szemébe is a b?ség csodált nyílt fejtésévé teszi: – de nem volt magyar irodalom. A magyar irodalom ott kezd?dik, ahol a magyar pusztulás. Mohács, igaz, egybeesett a reformáció s a könyvnyomtatás elterjedésével, de az els? nagy írói tárgy: a halálos veszély, a török jelenléte, b?ntudat s magábaszállás iskolája. Shakespeare századát nálunk egy végvári vitéz összegezi, barokk eposzunk írója egy hadvezér, legvonzóbb jellemünk, az utolsó nemzeti felkelés vezére, legjobb stilisztája a szám?zetésbe követ? íródeákja.”

Ez pedig a legszebb példája az örök magyar önsiratásnak és szenvedéskultusznak. S mindezek esszenciája a Kisebbségb?l kisebbségbe cím? tanulmány – íme, egy részlet: „A Habsburgok nemzetközi háza nem is igen kormányozhatta másképp tarkabarka népeit, minthogy mindenikb?l kiválasztott egy réteget, amely a fajtáját a fajtája ellen s a Monarchia javára elkormányozta. A tizennyolcadik században ez a réteg alig volt nagyobb az arisztokráciánál. Az új bürokrata t?kés rendben azonban jóval mélyebbre kellett érnie, – le a polgárságba. Míg a Monarchia többi népe azonban mind élesebb ellenzékbe szorulva ezzel a talmi, Habsburg vezet?réteggel szemben egy ellenzéki és népi középosztályt nevelt fel, a kiegyezés és Magyarország helyzete sokkal kétértelm?bb volt, semhogy az ellenzék a nemzetet jelenthette volna. Hiszen mi cégtársai voltunk a Monarchiának; mi a császár trónját s ? a mi államunkat: kölcsönbe védtük egymást. Az ellenzékiség, mint rossz közérzet, negyvennyolcas toll, ebura fakó megmaradt, de eredménye csak a magyar faj viszonylagos visszamaradása volt az új fejl?désben. A Habsburg Magyarország a könnyebben és teljesebben megkaphatókkal építette magát. A kiválasztás a frissen jöttek javára dolgozott: a hivatalban, egyházban, egyetemeken a német és szláv eredet?ek, a gazdaságban a zsidóság kapott egyre több el?jogot. Ameddigre a magyarság fölocsúdhatott volna, e végzetszer?ség jóvoltából, melyr?l tulajdonképp senki sem tehet, estér?l reggelre szinte egy új vezet?réteg volt a feje fölött, amelyben ? bizony csak politikussá züllött megyei uraival, földükb?l kikopott kisnemesekkel s néhány ezer tanult jobbágy gyerekkel volt képviselve.”

(Folytatjuk)

Borítókép: József Attila (Homonnai Nándor felvétele 1924 körül)

Bayer Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló